

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad - 431 004. Maharashtra (India)

NAAC 'A' Grade

Not Me But You

NATIONAL SERVICE SCHEME

Dr. Rajesh Karpe (M.A. SET. Ph. D.)

Programme Co-ordinator

Mobile : 8275092478

Ref. No. NSS/ 2016-972-107

Date :

४/६/२०१६

प्रति,

मा. प्राचार्य/ कार्यक्रमाधिकारी,
राष्ट्रीय सेवा योजना सर्व संलग्नीत महाविद्यालये,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

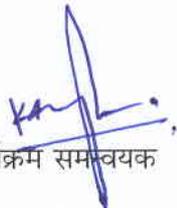
विषय:- इको क्लबअंतर्गत उपक्रम राबविण्याबाबत.

संदर्भ क्र. रासेयो २०१६/प्र.क्र.१०३/१६/साशि ७ उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, कक्ष
मुंबई दि. ३ जून २०१६

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरुन आपणास कळविण्यात येते की, राष्ट्रीय सेवा योजना, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, कक्ष मुंबई व केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन व जल वायु परिवर्तण मंत्रालयाच्या पत्रानुसार आपणास सुचित करण्यात येते की, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबवित असतांना महाविद्यालयामध्ये इको क्लबची निर्मिती करावी या क्लबद्वारे स्वच्छ भारत अभियान आणि पर्यावरण संवर्धनासाठी आवश्यक असलेले उपक्रम जसे स्वच्छता मोहिम, वृक्षारोपण, गांडूळ खत निर्मिती, कंपोष्ट खत निर्मिती असे विविध उपक्रम राबवून पर्यावरण पूरक उत्सव इत्यादी मध्ये सहभाग घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करावे.

सोबत जोडलेल्या पत्रातील सुचनांनुसार रासेयो एककाच्या वतीने इको क्लब स्थापन करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल राष्ट्रीय सेवा योजना विभागात पाठविण्यात यावा.जेणे करुन केंद्र शासनास व राज्य शासनास अहवाल देण्यास सोईचे होईल.

कार्यक्रम समन्वयक

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : रासेयो २०१६/प्र.क्र.१०३/१६/ साशि ७,
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय कक्ष,
एलफिन्स्टन तंत्र विद्यालय परिसर,
३, महापालिका मार्ग, धोबीतलाव,
मुंबई - ४०० ००१.
दिनांक - ३ जून, २०१६.

प्रति,

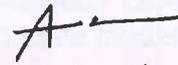
सर्व कार्यक्रम समन्वयक,
सर्व कृषी/अकृषी/संस्कृत/मुक्त/आरोग्य विद्यापीठे
+२ स्तर/व्यवसाय शिक्षण/तंत्र शिक्षण संचालनालय

विषय :- इको क्लब अंतर्गत उपक्रम राबविण्याबाबत.

संदर्भ :- केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन व जलवायू परिवर्तन मंत्रालयाचे पत्र
क्र. D.O. ८-६/२०१६-EE(PartI), दिनांक ९ मे, २०१६.

केंद्र शासनाच्या पर्यावरण, वन व जलवायू परिवर्तन मंत्रालयाच्या सोबत संलग्नीत अर्धशासकीय पत्रानुसार आपणास सूचित करण्यात येते की, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबवित असताना शाळा किंवा महाविद्यालयामध्ये इको क्लबची निर्मिती करावी. या क्लबद्वारे स्वच्छ भारत अभियान आणि पर्यावरण संवर्धनासाठी आवश्यक असलेले उपक्रम जसे - स्वच्छता मोहिम, वृक्षारोपण, गांडुळ खत निर्मिती, कंपोस्ट खत निर्मिती तसेच पर्यावरण पूरक उत्सव इत्यादिमध्ये सहभाग घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करावे.

२. सोबत जोडलेल्या अर्धशासकीय पत्रातील सूचनांनुसार राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या वतीने कार्यवाही करावी.

(डॉ. अतुल हं. साळुंके)

राज्यसंपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी

प्रत -

- १) मा. मुख्य सचिव यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र शासन, मुंबई
- २) मा. प्रधान सचिव यांचे स्वीय सहायक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

अजय नारायण झा

AJAY NARAYAN JHA, IAS

सचिव
भारत सरकार
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
Secretary
Government of India
Ministry of Environment, Forest and Climate Change

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग : 20 MAY 2016

कार्यासन.....
दिनांक.....
आवक क्र.....

D.O. No. 8-6/2016-EE (Part - I)

मुख्य सचिवांचे कार्यालय May 9, 2016

दिनांक 10 MAY 2016
e-1622559 17-5-78

Dear Shri Kshatriya,

You are aware that under the National Green Corps Programme of this Ministry, a network of eco-clubs has been set up in large number of schools across the country with more than one lakh eco-clubs today. The activities of eco-clubs are coordinated at the State level through State Nodal Departments / Organizations and at District level through Assistant Collectors / District Education Officers / Deputy Conservator of Forest etc. Each eco-club is provided an annual monetary grant of Rs.2500/- under the programme. Every year, eco-clubs take up number of activities such as cleanliness drives, tree plantation, setting up composting / vermi composting pits for management of biodegradable waste, campaigns to celebrate festivals in an environmental friendly manner etc. The cascading effect of the programme through student volunteers has led to sensitization of the society for environmental conservation.

A Group of Secretaries was constituted by Government of India on the subject of Swachh Bharat and Ganga Rejuvenation. In order to enhance people's participation and improve ownership, one of the key recommendations is "to harness NSS, NCC, Nehru Yuvak Kendras, Scouts and Guides and Eco-clubs for Swachh Bharat activities". Since children can play catalysts in promoting this mass movement, it will be worthwhile to associate the eco-clubs for Swachh Bharat activities also.

The suggestive list of activities which can be taken up by the eco-clubs during 2016-17 is annexed.

I would appreciate that a report of the activities carried out by various eco-clubs in your State in this regard, along with good case studies is sent to this Ministry.

With regards,

Yours sincerely,

Encl: as above.

Shri Swadheen S Kshatriya,
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
Mantralaya,
Mumbai-400032

(Ajay Narayan Jha)

P.S / Environment

P.S / Education (School)

P.S / H & T

इंदिरा पर्यावरण भवन, जोर बाग रोड, नई दिल्ली-110 003 फोन : (011) 24695262, 24695265, फैक्स : (011) 24695270

INDIRA PARYAVARAN BHAWAN, JOR BAGH ROAD, NEW DELHI-110 003 Ph. : (011) 24695262, 2465265, Fax : (011) 24695270
E-mail : secy-moef@nic.in, ajay.jha@nic.in, Website : moef.gov.in

श्री. अजय नारायण झा
मुख्य सचिव
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
आवक क्र. 17-5-78

SUGGESTED ACTIVITIES WHICH CAN BE TAKEN UP BY THE ECO-CLUBS

DURING 2016-17

- i. Take up cleanliness drives within the school campus.
- ii. Carry out waste segregation into biodegradable and non biodegradable portions in two separate bins in the schools. The biodegradable waste can be sent to the compost pit/ vermicompost pit for preparing the green manure/vermicompost for the school gardens.
- iii. Construct rain water harvesting structures in schools which will also help in checking of stagnation of water and thus preventing mosquito breeding.
- iv. Practice paper re-cycling thereby promoting the three R's -:
Reduce, Reuse and Recycle.
- v. Identify dirty/unclean spots and take up cleanliness drives outside the school premises.
- vi. Sensitize parents, teachers and RWAs about cleanliness of public places like parks, gardens both within and outside the school campus through Nukad Nataks.
- vii. Mobilize action against environmentally unsound practices like garbage disposal in unauthorized places and unsafe disposal of hospital waste.
- viii. Educating the slum dwellers about the ill effects of open defecation.
- ix. Carry out campaign against plastic and leaf burning and their proper disposal.
- x. During May – June, 2016 undertake measures to create awareness about water conservation/recharge. In light of district plans, concrete steps like building boribund, farm ponds, well recharge etc. should be taken up and propagated.
- xi. During July-August, 2016 take up massive programme for plantation.